

UZASADNIENIE

do Zarządzenia Nr 11.2022
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia 16 sierpnia 2022 r.
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Stawy
Przemkowskie”

W myśl art. 22 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916)* dla rezerwatu przyrody, do czasu sporządzenia planu ochrony, sprawujący nadzór sporządza projekt zadań ochronnych, który opisuje istniejące zagrożenia oraz wskazuje sposoby ich eliminacji lub ograniczania.

Zgodnie z *Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Stawy Przemkowskie” (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2014 r. poz. 2024)* celem ochrony tego obszaru jest zachowanie stawów i mokradeł oraz otaczających je lasów w dolinie Szprotawy, stanowiących ostoję licznych gatunków ptaków.

Rezerwat przyrody „Stawy Przemkowskie” nie posiada planu ochrony, ani zadań ochronnych.

Grunty leżące w granicach rezerwatu należą do Skarbu Państwa i są zarządzane przez Oddział Terenowy Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa we Wrocławiu. W dniu 15 stycznia 2020 r. Oddział Terenowy KOWR we Wrocławiu zawarł umowę dzierżawy nieruchomości zabudowanej stawowej pn. „Stawy Przemkowskie” z Panem Krzysztofem Kowalewskim zam. w Skokach. W celu umożliwienia Panu Kowalewskiemu prowadzenia gospodarki rybackiej na ww. obiekcie istniały przesłanki do ustanowienia niniejszych zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Stawy Przemkowskie”.

Teren rezerwatu w całości znajduje się w granicach Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków Stawy Przemkowskie (PLB020003) oraz Przemkowskiego Parku Krajobrazowego. Ponadto obszar ten został wpisany na listę obszarów wodno-błotnych o międzynarodowym znaczeniu - *Konwencji o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzonej w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r. (t.j. Dz. U. z 1978 r. Nr 7 poz. 24 oraz z 2003 r. Nr 131 poz. 1204 i Nr 131 poz. 1206)*.

Analiza stanu ekosystemów rezerwatu wykazała, że głównym zagrożeniem dla istnienia przedmiotów ochrony są niekorzystne zmiany warunków wodnych, utrata miejsc lęgowych i żerowisk ptaków w wyniku sukcesji.

Przy opracowaniu zadań ochronnych uwzględniono dane wynikające z następujących dokumentów:

- 1) protokołu z posiedzenia Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w dniu 27 listopada 2020 r.,
- 2) protokołu z wyjazdowego posiedzenia Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w dniu 14 września 2021 r.,
- 3) ekspertyzy wykonanej przez Pana Bartosza Lesnera pn. *Proponowane docelowe powierzchnie lustra wody na stawach znajdujących się w rezerwacie przyrody „Stawy Przemkowskie”*,
- 4) decyzji RDOŚ we Wrocławiu znak: WPN.6410.218.2020.MR.12 z dnia 7 maja 2021 r. zezwalającą Panu Kowalewskiemu na odstrzał kormorana i czapli siwej w granicach rezerwatu „Stawy Przemkowskie”,
- 5) decyzji Generalnego Dyrektora Środowiska znak: DOA-WSzOP.6401.33.2021.MGO z dnia 28 lutego 2022 r. utrzymującą w mocy zaskarżoną decyzję RDOŚ we Wrocławiu znak: WPN.6410.218.2020.MR.12 z dnia 7 maja 2021 r. zezwalającą Panu Kowalewskiemu na odstrzał kormorana i czapli siwej w granicach rezerwatu „Stawy Przemkowskie”,
- 6) *uchwały Nr 3/2022 Prezydium Regionalnej Rady Ochrony Przyrody z dnia 11 kwietnia 2022 r. dotyczącej zaopiniowania projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Stawy Przemkowskie”*.

Określone w zarządzeniu zadania ochronne mają na celu utrzymanie walorów przyrodniczych z uwzględnieniem celu ochrony rezerwatu. Rodzaje i zakres zabiegów ochronnych ustalono w oparciu o diagnozę stanu przyrody rezerwatu, biorąc pod uwagę dynamikę procesów przyrodniczych - przyjmując, że działania te wspomagać będą naturalne procesy przyrodnicze.

Wskazane w zarządzeniu działania z zakresu gospodarki rybackiej są niezbędne dla zachowania celu ochrony rezerwatu, a także dla zatrzymania zaistniałych niekorzystnych zjawisk zachodzących na stawach, związanych m.in. z postępującą sukcesją roślinności wodnej powodującą zarastanie stawów i grobli, niszczeniem grobli, skarp stawowych i cieków przez drzewa będące w złej kondycji fitosanitarnej i zwierzęta (np. bobry europejskie *Castor fiber*), zaszlamianiem rowów i łowisk, powodowaniem strat w sukcesie rozrodczym niektórych ptaków przez drapieżniki gatunków obcych, tj. jenota *Nyctereutes procyonoides*, szopa pracza *Procyon lotor* i norki amerykańskiej (wizona amerykańskiego) *Neovison vison*,

oraz powodowaniem strat w gospodarce rybackiej przez ptactwo rybożerne (kormorana *Phalacrocorax carbo* i czaplę siwą *Ardea cinerea*).

Przeciwdziałanie sukcesji roślinności twardej i miękkiej na stawach, a także usunięcie roślinności krzewiastej i drzew w znacznym stopniu poprawi strukturę siedlisk ptaków wodno-błotnych i terenów półotwartych, które zanikają na skutek zarastania stawów oraz zwiększenia udziału roślinności na terenach przyległych do stawów. Ponadto działania związane z zapewnieniem możliwości sprawnego i szybkiego doprowadzania i odprowadzania wody ze stawów - takie jak: konserwacja rowów (doprowadzalniki, odprowadzalniki, rowy opaskowe, urządzenia wodne), łowisk i cieków oraz naprawa grobli – przyczynią się do właściwego gospodarowania wodami na stawach i tym samym do utrzymania właściwych siedlisk dla ptaków. Natomiast działania zmierzające do pozostawiania niezaoranych i nieodmulonych powierzchni w obrębie stawów przyczynią się do tworzenia nowych lęgówisk oraz żerowisk dla wielu gatunków ptaków oraz siedlisk dla zespołów roślin namuliskowych. Z kolei redukcja ww. drapieżników gatunków obcych powodujących straty w sukcesie rozrodczym niektórych ptaków, pozwoli na zwiększenie ich sukcesu rozrodczego. Natomiast płoszenie i redukcja ptactwa rybożernego - kormorana czarnego i czapli siwej, zmniejszy straty w gospodarce rybackiej powodowane przez te ptaki, mogące doprowadzić do załamania się funkcjonowania gospodarki na stawach. Ekstensywna gospodarka rybacka jest niezbędna dla prawidłowego funkcjonowania rezerwatu, a jej załamanie może doprowadzić do pogorszenia warunków siedliskowych ptaków.

Dodatkowo ustanowienie niniejszych zadań ochronnych umożliwi dzierżawcy terenu odtworzenie istniejących w przeszłości obiektów budowlanych, służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rybackiej.

Ponadto na terenie rezerwatu, na dwóch stawach kompleksu Gospodarczy-Zarybieniowy (stawy Wołowe), dopuszczono amatorski połów ryb poprzez połów wędką.

Dokumentacja źródłowa znajduje się w aktach sprawy.

Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska we Wrocławiu

Wojciech Rejman

*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/*